

Αρχαιολογικό Μουσείο Καλύμνου

δαχτυλίδια και επιρράμματα από τα νεκρικά υφάσματα, αγγεία, καθώς και εξαιρετικά έργα υαλουργίας. Η ενότητα κλείνει με την επιτύμβια στήλη με ανάγλυφη παράσταση θηλάζουσας του 4ου αι. π.Χ.

Ο όροφος του κτιρίου αφιερώνεται στην παλαιοχριστιανική, βυζαντινή και μεταβυζαντινή Κάλυμνο. Αρχιτεκτονικά μέλη από διάφορα μνημεία του νησιού αναπαριστούν μία παλαιοχριστιανική βασιλική, ενώ εκτίθενται χρηστική κεραμική και αντικείμενα από την καθημερινή ζωή, ταφικά κτερίσματα, καθώς και εικόνες και χειρόγραφα, αντιπροσωπευτικά δείγματα για τη λατρεία κατά τη Βυζαντινή περίοδο στο νησί. Στην τελευταία ενότητα παρουσιάζονται ευρήματα από το Κάστρο της Χώρας Καλύμνου και εποπτικό υλικό για τα υπόλοιπα κάστρα του νησιού.

Στην αίθουσα δεσπόζουν τα μοναδικά για τη σπουδαιότητά τους έργα της ελληνιστικής χαλκοπλαστικής που ανασύρθηκαν από ναυάγια στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή της Καλύμνου. Πρόκειται για την κολοσσιαία γυναικεία μορφή με χιτώνα και κροσσωτό ιμάτιο, τη λεγομένη «κυρά της Καλύμνου», την κεφαλή του ηγεμόνα με καυσία και στρόφιον, τα σκέλη του έφιππου ανδριάντα με τα περίτεχνα σανδάλια και τους πτερινιστήρες, και τέλος, το δελφίνι.

2009 © ΥΠΠΟ-ΚΒ' ΕΠΚΑ

Κείμενο:
Αναστασία Δρελιώση-Ηρακλείδου
Δημήτρης Μποσνάκης
Φωτογραφίες:
Αρχείο ΚΒ' ΕΠΚΑ
Τηλ. 22430 59092

Το έργο εκτελέστηκε στο πλαίσιο του Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000-2006. Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτήθηκε κατά 78,5% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και κατά 21,5% από το Ελληνικό Δημόσιο.

Αρχαιολογικό Μουσείο Καλύμνου

Αρχαιολογικό Μουσείο Καλύμνου

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Καλύμνου βρίσκεται στην πρωτεύουσα του νησιού, την Πόθια, στη συνοικία της Αγίας Τριάδος. Το κτίριο του Μουσείου κατασκευάστηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού, σε οικοπέδο που παραχωρήθηκε το 1997 για τον σκοπό αυτό από το Σολώνειο Ευγηρίας Μέλαθρον Καλύμνου. Στο ίδιο ακίνητο βρίσκεται το Αρχοντικό Βουβάλη, εξαιρετο δείγμα αστικής αρχιτεκτονικής του νησιού του 19ου αιώνα, όπου το προηγούμενο διάστημα φιλοξενήθηκε μικρό τμήμα της προϊστορικής και βυζαντινής Συλλογής. Η οργάνωση της έκθεσης και μικρές μετατροπές στο κτίριο έγιναν από την ΚΒ' Εφορεία Προϊ-

στορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, στο πλαίσιο του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου 2000-2006.

Στην αίθουσα Α, η πρώτη ενότητα αναφέρεται στην προϊστορική ζωή στο νησί με ευρήματα από τη Νεώτερη-Τελική Νεολιθική έως και τη Μυκηναϊκή περίοδο (5300 έως 1180/1065 π.Χ.) από τις ανασκαφές στα σπήλαια Αγ. Βαρβάρα, Δασκαλειό και Χοιρόμανδρες. Εκτίθενται εργαλεία, αγγεία και σκεύη της Νεολιθικής περιόδου, πήλινα αγγεία και εργαλεία της Πρωτοχαλκής περιόδου, ευρήματα από τη μινωϊκή και μυκηναϊκή περίοδο, με σημαντικότερο έκθεμα το χάλκινο μινωϊκό λατρευτή. Σε ξεχωριστή προθήκη προβάλλεται ιδιαίτερα το μεγάλο μαρμάρινο Κυκλαδικό ειδώλιο, προϊόν κατάσχεσης, με πιθανή προέλευση την Αμοργό.

Η έκθεση

Στον προθάλαμο μία σύντομη εισαγωγή ενημερώνει τον επισκέπτη για την μακρόχρονη ιστορική διαδρομή της Καλύμνου. Σε προθήκη εκτίθενται μεμονωμένα αντικείμενα χωρίς ένδειξη προέλευσης, προϊόντα λαθρανασκαφών ή παραδόσεων, που στερημένα από την πραγματική αρχαιολογική τους αξία αντιμετωπίζονται μόνον ως έργα τέχνης. Ξεχωρίζουν, το χάλκινο τελετουργικό(;) αντικείμενο με κιονίσκο, επάνω στον οποίο βρίσκεται σύνταγμα πέντε αιγυπτιακών θεοτήτων, η υδρία από αλάβαστρο και ο ερυθρόμορφος κρατήρας με διονυσιακή παράσταση. Στον παράπλευρο τοίχο της εισόδου, έχουν αναρτηθεί επιτύμβιες στήλες με επιγραφές που δηλώνουν τα ονόματα των νεκρών και μία με ανάγλυφη παράσταση νεκροδείπνου, οι οποίες χρονολογούνται από τον 3ο αι. π.Χ. έως τους ρωμαϊκούς αυτοκρατορικούς χρόνους. Στην ενότητα της προϊστορικής Καλύμνου εντάσσονται δύο μεγάλοι ακέρατοι πίθοι από το σπήλαιο Δασκαλειό στο Βαθύ.

Η δεύτερη και μεγαλύτερη ενότητα της έκθεσης αναφέρεται στο σημαντικότερο θρησκευτικό και πολιτικό κέντρο της αρχαίας Καλύμνου, το ιερό του Δαλίου Απόλλωνος. Την ιερότητα και το λατρευτικό χαρακτήρα του τόπου μαρτυρεί ο μεγάλος αριθμός των αναθημάτων που βρέθηκαν στους δύο

αποθέτες του ιερού. Στους πρώιμους ιστορικούς χρόνους χρονολογούνται μεγάλοι γραπτοί κρατήρες και δίνιοι, χάλκινος γρύπας, πλήθος πήλινων αφιερωμάτων με τη μορφή βοοειδών και ο σπάνιος για την περιοχή τύπος του ενδεδυμένου κούρου, με γραπτή διακόσμηση και αφιερωματική επιγραφή, ανάθημα στον Απόλλωνα, που χρονολογείται το 530 π.Χ. Στους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους, δηλ. από τον 4ο αι. έως τον 3ο/2ο αι. π.Χ., ανήκει σημαντικός αριθμός μαρμάρινων γλυπτών, ανάμεσα στα οποία Απόλλωνες(ι), νεαρές γυμνές ανδρικές μορφές, η Υγεία (ι), η Αθηνά, μικρά παιδιά, αλλά και η κολοσσιαία μορφή του λατρευτικού αγάλματος του Ασκληπιού, του 2ου αι. π.Χ.

Την ενότητα του ιερού κλείνουν επιγραφές που δίνουν πολύτιμα στοιχεία για τον δημόσιο βίο της Καλύμνου, τιμητικά ψηφίσματα με απονομή προνομίων σε ξένους που ευεργέτησαν το νησί, μαρτυρίες για τη θέση της γυναίκας, καθώς και επιγραφές με απελευθερώσεις δούλων.

Στην αίθουσα Β παρουσιάζονται αργυρά και χάλκινα νομίσματα, κοπές της Καλύμνου και της Κω, καθώς και ξένων πόλεων.

Η δεύτερη ενότητα περιλαμβάνει ευρήματα της ανασκαφής του Δάμου, του αρχαίου οικισμού που αναπτύχθηκε την ύστερη ελληνιστική περίοδο ανάμεσα σε δύο χαράδρες στην περιοχή του Πανόρμου. Ξεχωρίζουν οι ανάγλυφοι λύχνοι, τα θυμιατήρια, τα ομοιώματα βωμών, τα ειδώλια και τα μεταλλικά εργαλεία.

Η τρίτη ενότητα περιέχει χαρακτηριστικά ευρήματα από τις καλυμνιακές νεκροπόλεις και πολύτιμα χρυσά κοσμήματα: διαδήματα, στεφάνια, εντυπωσιακά ενώτια,

